

***La questione catalana.* Torino: Istituto di studi storici Gaetano Salvemini, 2016. Spagna contemporanea, 50. 233 pàgs. [17 x 24].**

La revista *Spagna contemporanea* commemora els 25 anys de la seva publicació amb el número 50. Aquesta presenta treballs sobre la història i la historiografia de l'Espanya contemporània a partir de les Corts de Càdis. En aquest cas recull 8 treballs que s'apropen a la història de Catalunya i a la situació actual. Entre els quals hem d'esmentar: Justo BERAMENDI que fa una aproximació al nacionalisme català del s. XIX i principis del s. XX, fins el 1936 en que es va iniciar la guerra civil. Comenta la gestació del nacionalisme per grups minoritaris i la posició centralista del govern de Madrid. Carme MOLINERO i Pere YSÀS observen l'etapa posterior del franquisme, que mostrava una actitud política centrada en l'unitat d'Espanya. Tot i que el catalanisme va resorgir llavors, fins a la etapa de la democràcia no es va reconèixer el dret d'autonomia de les nacionalitats (1978). José Luis MARTÍN RAMOS tracta sobre el moviment obrer a Catalunya i la qüestió nacional des de la segona meitat del s. XIX en la qual es van acabar de perfilar les seves línies. L'obrerisme sempre es va mostrar pròxim a l'esquerra catalanista i es refereix a la voluntat de recuperació del pacte federal presentat el s. XIX. Jordi FIGUEROLA revisa un altre aspecte i és els vincles del catolicisme i l'església amb el nacionalisme català de dretes. Així com la manera d'evolucionar l'actitud de l'església sobre el tema. Paola lo CASCIO esmenta la commemoració del 1714 -any de la victòria dels Borbons a la guerra de successió espanyola- i del 1914 -moment de la constitució de la Mancomunitat de Catalunya- des del punt de vista del nacionalisme català. Daniele SERAPIGLIA analitza la importància del club de futbol Barça i la seva actitud catalanista; en un primer moment recolzava el nacionalisme i en l'etapa franquista va mantenir un paper contrari al règim. Steven FORTI aprofundeix en el moment actual: 2012 a 2016, revisant els comentaris fets pels historiadors a la premsa i la divèrgència d'opinions. Michelangela di GIACOMO analitza l'actitud dels museus i la seva inserció en la problemàtica catalana. El pla dels museus de la Generalitat per a 2015-2025 recull alguns dels aspectes vinculats a la política catalana.

Els articles –de síntesi- procuren apropar aspectes de la situació catalana al públic i l'historiador italià per què puguin comprendre-la, si bé no mostren una línia de recerca nova sobre aquest assumpte.

IHE

(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

La revista *Spagna contemporanea* conmemora los 25 años de la publicación con el número 50. La citada revista presenta trabajos sobre la historia y la historiografía de la España contemporánea a partir de las Cortes de Cádiz. En este caso recoge 8 trabajos que se acercan a la historia de Cataluña y a la situación actual. Entre los mismos debemos mencionar: Justo BERAMENDI quien realiza una aproximación al nacionalismo catalán del s. XIX y principios del s. XX, hasta el 1936 en que se inició la guerra civil. Comenta la gestación del nacionalismo por grupos minoritarios y la posición centralista del gobierno de Madrid. Carme MOLINERO y Pere YSÀS observan la etapa posterior del franquismo, que mostraba una actitud política centrada en la unidad de España. A pesar de que el catalanismo resurgió entonces, hasta la etapa de la democracia no se reconoció el derecho de autonomía de las nacionalidades (1978). José Luis MARTÍN RAMOS trata sobre el movimiento obrero en Cataluña y la cuestión nacional desde la segunda mitad del s. XIX en la cual se acabaron de perfilar sus líneas. El obrerismo siempre se mostró próximo a la izquierda catalanista y se refiere a la voluntad de recuperación del pacto federal presentado en el s. XIX. Jordi FIGUEROLA revisa otro aspecto y éste consiste en los vínculos del catolicismo y la iglesia con el nacionalismo catalán de derechas. Así como la manera de evolucionar la actitud de la iglesia sobre el tema. Paola lo CASCIO menciona la conmemoración de 1714 –año de la victoria de los Borbones en la guerra de sucesión española- y de 1914 – momento de la constitución de la *Mancomunitat* de Cataluña- desde el punto de vista del nacionalismo catalán. Daniele SERAPIGLIA analiza la importancia del club de fútbol Barça y su actitud catalanista; en un primer momento apoyaba el nacionalismo y en la etapa franquista mantuvo un papel contrario al régimen. Steven FORTI profundiza en el momento actual: 2012 a 2016, revisando los comentarios realizados por los historiadores en la prensa y la divergencia de opiniones. Michelangela di GIACOMO analiza la actitud de los museos y su inserción en la problemática catalana. El plan de los museos de la Generalitat para 2015-2025 recoge algunos de los aspectos vinculados a la política catalana.

Los artículos –de síntesis- procuran acercar aspectos de la situación catalana al público y al historiador italiano para que puedan comprenderla, si bien no muestran una línea de investigación nueva sobre dicho asunto.

IHE
(Secretaria de la revista)